

«ТАСДИҚЛАНГАН»
«ЎзЭлектротерм»
очик акциядорлик жамияти акциядорларининг
2014 йил “22” августдаги умумий йиғилиши қарори

«ЎзЭлектротерм» акциядорлик жамияти
Тафтиш комиссияси (тафтишчиси) тўғрисидаги

НИЗОМ

1. Умумий бўлим.

1.1. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг қонунларига, давлат бошқарув органларининг қонуний ҳужжатлари ва акциядорлик жамиятининг уставига мувофиқ ишлаб чиқарилган.

1.2. Низом акциядорлик жамияти Тафтиш комиссияси (тафтишчиси)нинг асосий вазифалари, функциялари, таркиби, ваколати, акциядорлик жамиятининг бошқарув органлари билан ўзаро муносабатини белгилайди.

2. Тафтиш комиссияси (тафтишчи)нинг масъулияти.

2.1. Тафтиш комиссияси (тафтишчи) жамиятнинг ички органи ҳисобланиб, жамият ва унинг таркибидаги бўлимлар, филиаллар ва ваколатхоналарнинг фаолияти юзасидан молиявий - хўжалик ва ҳуқуқий назоратни амалга оширади.

2.2. Тафтиш комиссияси (тафтишчи) ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, давлат бошқарув органларининг қонуний ҳужжатлари, жамиятнинг Устави ва бошқа ҳужжатлари, акциядорлар умумий йиғилишида қабул қилинадиган, Тафтиш комиссияси (тафтишчи)нинг фаолиятига тааллуқли ҳужжатлар асосида амалга оширади.

3. Тафтиш комиссияси (тафтишчини) сайлаш.

3.1. Тафтиш комиссияси (тафтишчи) жамият акциядорларининг умумий йиғилиши томонидан сайланади.

3.2. Тафтиш комиссияси (тафтишчини) сайлаш ҳақидаги қарор акциядорлик жамиятининг 50 фоиздан кўп акциясига эга бўлган, ушбу йиғилишда қатнашаётган акциядорлар (ёки уларнинг вакиллари) шу шахс учун овоз бергандагина қабул қилинади.

3.3. Тафтиш комиссияси (тафтишчи) 3 (уч) кишидан иборат бўлиб, 1 (бир) йил муддатга сайланади.

3.4. Жамият Тафтиш комиссияси (тафтишчиси) га доир малака талаблари:

- олий маълумот ёки молиявий-иқтисодий соҳага оид бўлган ўрта махсус маълумот;
- камида 5 йил иш стажига эга;
- иқтисодий билим ва кўникмаларга эга;
- етарли малака ва тажрибага эга;
- муқаддам судланмаган бўлиши лозим.

3.5. Айни бир шахс жамиятнинг Тафтиш комиссияси (тафтишчилиги)га кетма-кет уч мартадан ортиқ сайланиши мумкин эмас.

3.6. Жамият Тафтиш комиссияси (тафтишчиси) бир вақтнинг ўзида жамият ижроия органи аъзоси, кузатув кенгашининг аъзоси бўлиши, шунингдек айни шу жамиятда меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ишлаши мумкин эмас.

4. Тафтиш комиссияси (тафтишчи)нинг вазифалари.

4.1. Тафтиш комиссияси (тафтишчи) ҳар чорақда бир марта акциядорлик жамиятининг хўжалик - молиявий фаолиятини текширади, тафтиш қилади ва хулоса тайёрлайди.

4.2. Тафтиш комиссияси (тафтишчи) тафтиш ўтказишни Кузатув кенгаши раиси билан келишилган “Иш режаси” асосида амалга оширади.

Ушбу Низомнинг 4.1. бандидаги муддатдан ташқари жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш Тафтиш комиссияси (тафтишчи) нинг, акциядорлар умумий йиғилишининг, жамият кузатув кенгашининг ташаббусига кўра ёки жамият овоз берувчи акцияларининг камида беш фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) талабига кўра жамият кузатув кенгашини олдиндан хабардор қилиш йўли билан бир йиллик ёки бошқа давр ичидаги фаолият яқунлари бўйича амалга оширилиши мумкин.

4.3. Жамиятнинг молия-хўжалик фаолиятини текшириш яқунларига кўра жамиятнинг Тафтиш комиссияси (тафтишчиси) хулоса тузади, бу хулосада:

жамиятнинг ҳисоботларида ва бошқа молиявий ҳужжатларида кўрсатилган маълумотларнинг ишончлилигига доир баҳо;

бухгалтерия ҳисобини юритиш ва молиявий ҳисоботни тақдим этиш тартиби бузилганлиги, шунингдек молия-хўжалик фаолияти амалга ошириляётганда қонун ҳужжатлари бузилганлиги фактлари тўғрисидаги ахборот кўрсатилиши шарт.

4.4. Ўз вазифаларини бажариш чоғида Тафтиш комиссияси (тафтишчи) қўйидаги ишларни амалга оширади:

- акциядорлик жамияти томонидан тузилган шартномалар, амалга ошириляётган битишувлар, контрагентлар билан бўладиган ҳисоб-китобларнинг қонунийлигини текшириш;

- бухгалтерия ва статистик ҳисоботнинг мавжуд норматив ҳужжатлар билан мувофиқлигини таҳлил қилиш;

- акциядорлик жамиятининг молиявий ҳужжатларини текшириш, мол-мулкни инвентаризация қилиш ҳужжатларини бухгалтерия ҳисоботининг дастлабки ҳужжатлари билан таққослаш;

- хўжалик-молия ишлаб чиқариш фаолиятида ўрнатилган меъёрий ҳужжатлар, қоидалар ва бошқаларга риоя қилинишини текшириш;

- акциядорлик жамияти молиявий ҳолатини, унинг тўловга қобилиятлилигини, активларининг ликвидлиги, хусусий маблағларнинг нисбатини таҳлил қилиш, корхона иқтисодий ҳолатини яхшилаш заҳираларини аниқлаш ва акциядорлик жамиятининг бошқарув органлари учун тавсияномалар ишлаб чиқиш;

- жамият томонидан бюджетга тўловларнинг тўғри ва ўз вақтида амалга оширилиши, дивидендларнинг ҳисобланиши ва тўланиши, бошқа мажбуриятларнинг бажарилишини текшириш;

- акциядорлик жамияти балансининг тайёрланишини, солиқ инспекцияси, статистика органлари ва давлат бошқарув органларига топшириладиган ҳисобот ҳужжатларининг тўғрилигини текшириш;

- акциядорлик жамияти ижроия органи қабул қилган қарорларнинг ҳаққонийлигини, уларнинг акциядорлик жамияти Уставига ёки акциядорларнинг умумий йиғилиши қабул қилган қарорларга мувофиқлигини текшириш;

- акциядорлар умумий йиғилиши қарорларини таҳлил қилиш, қонун ҳужжатлари ва бошқа меъёрий ҳужжатлар билан мос келмаган ҳолларда қарорларни ўзгартириш бўйича таклифлар киритиш;

- жамиятда аффилланган шахслар билан тузилган битимлар ёки йирик битимлар мавжудлиги, шунингдек қонун ҳужжатларининг ва жамият ички ҳужжатларининг бундай битимларни тузишга доир талабларига риоя қилиниши тўғрисидаги хулосани ҳар чоракда жамият кузатув кенгашининг мажлисига олиб чиқиш.

5. Тафтиш комиссияси (тафтишчи)нинг ҳуқуқ ва ваколатлари.

5.1. Тафтиш комиссияси (тафтишчи) ўз функционал вазифаларини амалга ошириш борасида қўйидаги ҳуқуқларга эга:

- жамият акциядорларининг навбатдан ташқари умумий йиғилиши чақирилишини талаб қилиш;

- акциядорлик жамияти бошқарув органларидан, бўлимлар мутахассисларидан, Тафтиш комиссияси (тафтишчи)нинг иши учун зарур, унинг функционал вазифалари ва мажбуриятларига

мувофиқ бўлган барча ҳужжат ва материалларни олиш. Кўрсатилган ҳужжат ва материаллар ёзма сўровдан кейин 3 (уч) кун ичида Тафтиш комиссияси (тафтишчи)га тақдим этилиши шарт;

- агар жамиятнинг хўжалик, молия, ҳуқуқий фаолиятда қонунбузарликлар ёки акциядорлик жамияти манфаатларига зид ҳолатлар аниқланса, ушбу масалаларни ҳал қилиш учун акциядорлик жамияти бошқаруви мажлиси, кузатув кенгаши, акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказилишини ваколатли шахслардан талаб қилиш;

- жамиятнинг хўжалик, молия, ҳуқуқ фаолиятида қонунбузарлик фактлари аниқланса ёки акциядорлик жамияти манфаатларига зарар етказиш хавфи пайдо бўлганда қабул қилинган қарор асосида акциядорларнинг умумий йиғилишини чақириш;

- тафтиш комиссияси (тафтишчи)нинг ваколатига кирадиган масалалар бўйича акциядорлик жамиятининг хоҳлаган аъзосидан, шу жумладан мансабдор шахслардан тушунтиришлар талаб қилиш;

- акциядорлик жамияти штат лавозимларида турмаган мутахассисларни тафтиш ишига шартнома асосида жалб қилиш;

- акциядорлик жамияти бошқарув органлари олдида акциядорлик жамияти томонидан қабул қилинган йўриқномалар, низомларнинг хизматчилар, мансабдор шахслар томонидан бажарилиши борасида масала қўйиш.

6. Тафтиш комиссияси (тафтишчи)нинг мажбуриятлари.

6.1. Тафтиш ва текширувлар ўтказиш пайтида Тафтиш комиссияси (тафтишчи), текширувга тааллуқли бўлган барча ҳужжат ва материалларни чуқур ўрганиши шарт. Нотўғри хулосалар учун Тафтиш комиссияси (тафтишчи) акциядорларнинг умумий йиғилиши олдида жавобгардир.

6.2. Берилган ваколат муддати тугамасдан туриб, Тафтиш комиссияси (тафтишчи) ўз фаолиятини тўхтатадиган бўлса, бу ҳақда у бир ой олдин кузатув кенгашига маълум қилиши шарт. Бу ҳолда акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан ўзининг яқин орадаги мажлисида янги Тафтиш комиссияси (тафтишчи) сайланади.

6.3. Тафтиш комиссияси (тафтишчи):

- амалга оширилган текширув ва тафтишлар ҳақидаги, бошқарув органлари мажлислари ҳақидаги маълумотларни ёзма ҳисобот, маъруза кўринишида акциядорларнинг умумий йиғилиши ва кузатув кенгашига етказиб туриши шарт;

- ўз вазифаларини амалга ошириш чоғида, хизмат вазифаси юзасидан хабар топган, тижорат сири ҳисобланган махфий маълумотларни ошкор этмаслиги ва тарқатмаслиги шарт;

- акциядорлик жамияти манфаатларига муайян хавф туғилган вақтда ёки мансабдор шахсларнинг ўз хизмат мавқеини суистеъмол қилганликлари фактлари аниқланганда, акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақиришни талаб қилиши шарт;

- ўзи тайёрлаган хулосаларни имзолайди.

6.4. Тафтиш комиссияси (тафтишчи) бухгалтерлик ҳисоби ва молия ҳисоботини тайёрлаш тартиби ва қоидаларига риоя қилган ҳолда, акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши чақирилишидан камида 10 кун олдин, йиллик ҳисоботлар ва баланс тўғрисида ўз хулосасини беради.